

Luna Kamerkoor
olv Wolfgang Lange

Onaards

werken voor vrouwenkoor

*Barber, Bryers, Esenvalds, Isomäki, Pärt,
Tavener, Wawer*

24 september 2021, 20.15 u.
Elst, Grote Kerk

25 september 2021, 20.15 u.
Zwolle, Plantagekerk

26 september 2021, 15.00 u.
Utrecht, Sint Willibrordkerk

Luna Kamerkoor

sopraan 1

Hansa Krijgsman
Ineke Mondria
Kiki Mulder
Alette Veldhuis
Caroline van der Wal

sopraan 2

Liesbeth Afman
Noortje Brul
Nicolet Faber
Hotske Hardeman
Margreet Kingma

alt 1

Gerna Groeneveld
Hieke van Hoogdalem
Judith van der Ree
Jeanine van der Velden
Joke Warffemius

alt 2

Esther de Graaf
Petra Huggers
Annette Kerkstra
Monique Ros
Trees Wesselingh
Ann ter Woerds

Onaards

Ēriks Ešenvalds	Northern Lights
John Tavener	Song for Athene
Gavin Bryars	Two lovesongs
Pauliina Isomäki	Missa Sanctae Catharinae
Samuel Barber	A nun takes the veil
Samuel Barber	To be sung on the water
Simon Wawer	Morgengesang
Arvo Pärt	Peace on you, Jerusalem

Onaards

De koorwerken van dit concert gaan over ontastbare gevoelens zoals liefde en geloof. “Niet per se religieus geloof”, licht dirigent Wolfgang Lange toe, “het gaat ook over vertrouwen bijvoorbeeld. We bezingen ook de schoonheid van de natuur, wat een ethisch besef is. Het is een gevoel. Het programma Onaards gaat over dingen die ontastbaar zijn; van de grond af, zonder zweverig te zijn.”

Veel stukken (en componisten) van dit programma zijn onbekend. De dirigent breekt daarom graag een lans voor deze prachtige muziek die veelal modern is, maar wél zeer goed in het gehoor ligt. Niet alles van dit programma is onbekend, zo klinkt er ook een werk van Arvo Pärt.

Noemenswaardig is nog ‘Northern Lights’ van Ēriks Ešņvalds, waarbij de componist een Lets volkslied - gezongen door een solist - combineert met observaties van het noorderlicht, die het koor zingt. Intussen klinkt er een begeleiding van akkoorden die echt het idee geven van een sterrenhemel en twinkelend noorderlicht. Dat alleen al dekt de lading van de programmatitel Onaards.

Dirigent Wolfgang Lange

Ēriks Ešenvalds *1977

Northern Lights

Noorderlicht

tekst: *Lets volksliedje; Charles Francis Hall 1821 - 1871, Fridtjof Nansen 1861 - 1930*

solo: *Alette Veldhuis*

Solo

Cik naksnīnas pret ziemeli redzēj' kāvus karojam,
Ē, redzēj' kāvus karojam;
Karo kāvi pie debesu, vedīs karus mūs' zemē;
Ē, vedīs karus mūs' zemē.

Koor

It was night, and I had gone on deck several times.
Iceberg was silent; I too was silent.
It was true dark and cold.
At nine o'clock I was below in my cabin,
when the captain hailed me with the words:
Come above, Hall, come above at once, Hall!
The world, is on fire.
I knew his meaning, and, quick as thought, I rushed tot
he companion stairs.

Solo

In zoveel nachten zagen we de hemelse strijders * vechten
in het noorden
Oh, we zagen de hemelse strijders vechten.
De strijders vechten in de hemel, ze zullen oorlog brengen
op aarde.
Oh, ze zullen oorlog brengen op aarde.

Koor

Het was nacht, en ik was verscheidene keren aan dek
gegaan. Ijsberg was stil; ik was ook stil.
Het was door en door donker en koud.
Om negen uur was ik beneden in mijn hut,
Toen de kapitein me riep met de woorden:
Kom naar boven, Hall, kom onmiddellijk naar boven,
Hall! De wereld staat in brand!
Ik begreep wat hij bedoelde, en razendsnel rende ik naar
de kajuitstrap.

In a moment I reached the deck, and as the cabin door swung open
a dazzling light, overpowering light burst upon my startled senses!
Oh, the whole sky was one glowing mass of colored flames,
so mighty, so brave!
Like a pathway of light the northern lights seemed to draw us into the sky.
Yes, it was harp music, wild storming in the darkness; the strings trembled and sparkled in the glow of the flames like a shower of fiery darts.
A fiery crown of auroral light cast a warm glow across the arctic ice.
Like a pathway of light the northern lights seemed to draw us into the sky.
Again at times it was like softly playing, gently rocking, silvery waves,
on which dreams travel into unknown worlds.

In een oogwenk kwam ik aan dek, en toen de deur van de kajuit openzwaaide,
overspoelde verblindend licht, overweldigend licht mijn verbijsterde zintuigen!
Oh, de hemel was één gloeiende massa gekleurde vlammen,
zo machtig, zo grandioos!
Als een pad van licht leek het noorderlicht ons de hemel in te trekken.
Ja, het was harpmuziek, woest stormend in het donker; de snaren trilden en schitterden in de gloed van de vlammen als een regen van vurige pijlen.
Een vurige kroon van aurooralicht verspreidde een warme gloed over het poolijs.
Als een pad van licht leek het noorderlicht ons de hemel in te trekken.
En van tijd tot tijd leek het op zacht spelende, kalm wiegende zilveren golven,
waarover dromen op reis gaan naar onbekende werelden.

*

In het Lets is het oude woord voor noorderlicht 'strijder'. In de mythologie geloofde men dat het noorderlicht een oorlog aankondigde. Het zouden de zielen van gevallen strijders zijn, die nog steeds oorlog voeren.

John Tavener 1944 - 2013

Song for Athene

Alleluia May flights of angels sing thee to thy rest

Alleluia Remember me, O Lord, when you come into your Kingdom

Alleluia Give rest, O Lord, to your handmaid who has fallen asleep

Alleluia The Choir of Saints have found the well-spring of life and door of paradise

Alleluia Life: a shadow and a dream

Alleluia Weeping at the grave creates the song:

Alleluia Come, enjoy rewards and crowns I have prepared for you

Alleluia

Mogen engelensharen je naar je rustplaats zingen.

Gedenk, mij, Heer, wanneer u uw koninkrijk betreedt.

Geef rust, Heer, aan uw dienstmaagd die in slaap gevallen is.

Het koor der heiligen heeft de bron van het leven en de toegang tot het paradijs gevonden.

Het leven: een schaduw en een droom.

Het wenen bij het graf scheidt een lied:

Kom, geniet de beloning en de kronen die ik u heb bereid.

vertaling: Pieter Nieuwint

Gavin Bryars (* 1943)

Two lovesongs

tekst: Francesco Petrarca 1304 – 1374

Io amai sempre

Io amai sempre, et amo forte ancora,
et son per amar più di giorno in giorno
quel dolce loco ove piangendo torno
spesse fiata quando Amor m'accora;

et son fermo d'amare il tempo et l'ora
ch'ogni vil cura mi levar dintorno,
et più colei lo cui bel viso adorno
di ben far co' suoi esempi m'innamora.

Ma chi pensò veder mai tutti insieme
per assalirmi il core, or quindi or quinci,
questi dolci nemici ch'ì tant'amo?

Amor, con quanto sforzo oggi mi vinci!
Et se non ch'al desio cresce la speme,
i' cadrei morto ove più viver bramo.

Ik heb altijd bemind, en bemin nog steeds,
en zal van dag tot dag meer beminnen
die lieflijke plaats waar ik heel vaak in tranen naar terugkeer,
wanneer Amor me pijnigt.

En ik bemin standvastig het moment
waarop alle alledaagse zorgen van me afvielen,
en het meest degene wier mooie gezicht mij verliefd maakt
op het doen van goede daden naar haar voorbeeld.

Maar wie had ooit gedacht ze alle drie samen te zien
in een aanval op mijn hart, van diverse kanten,
deze dierbare vijanden die ik zo bemin?

Amor, met wat een kracht overweldig je me vandaag!
En als samen met het verlangen mijn hoop niet toe zou nemen,
zou ik dood neervallen op de plek waar ik het liefst zou willen leven.

vertaling: Hansa Krijgsman

Solo e pensoso

Solo et pensoso i più deserti campi
vo mesurando a passi tardi et lenti,
et gli occhi porto per fuggire intenti
ove vestigio uman la rena stampi.

Altro schermo non trovo che mi scampi
dal manifesto accorger de le genti,
perché negli atti d'allegrezza spenti
di fuor si legge com'io dentro avampi.

Si ch'io mi credo omai che monti et piagge
et fiumi et selve sappian di che tempre
sia la mia vita, ch'è celata altrui;

ma pur si aspre vie né si selvagge
cercar non so ch'Amor non venga sempre
ragionando con meco, et io con lui.

Alleen en peinzend volg ik een eenzaam pad
met trage, treuzelende tred
en zoek eender welke weg te vluchten
waar mensenstappen zijn gedrukt.

Ik vind geen scherm dat mij vrijwaart
voor de blik van 't menselijk oog;
want op mijn gelaat waar elke vreugde is gedoofd
leest men hoe 't binnen in mij brandt:

'k geloof dat nu de bergen en de beemden
de rivieren en de bossen wel weten
wie ik ben en hoe 'k mijn leven voor anderen verheel.

Hoe moeizaam en hoe woest de paden ook zijn
ik vind er geen waar Liefde mij niet volgt
en twisten wil met mij, en ik met Haar.

vertaling: Jules van Ackere

Samuel Barber 1910 - 1981

A nun takes the veil (*Heaven-Haven*) *

Een non treedt in

tekst: Gerard Manley Hopkins 1844 - 1889

I have desired to go
Where springs not fail,
To fields where flies no sharp and sided hail
And a few lilies blow.

And I have asked to be
Where no storms come,
Where the green swell is in the havens dumb,
And out of the swing of the sea.

Ik heb ernaar verlangd om daarheen te gaan
Waar bronnen nooit opdrogen,
Naar velden waar geen scherpgerande hagelstenen rondvliegen
En waar enkele lelies bloeien.

En ik heb gevraagd om daar te zijn
Waar geen stormen voorkomen,
Waar de groene deining stil is in de havens,
Weg van de heftige schommeling van de zee.

*

Bronnen staan in dit gedicht voor geestelijk leven. De velden verwijzen naar de Elyseese velden, een voorstelling van de hemel. Lelies staan voor de zuiverheid van de medezusters in het klooster. De groene deining betekent het woelige water, de golven des levens.

Samuel Barber 1910 - 1981

To be sung on the water

Om op het water te zingen

tekst: Louise Bogan 1897 - 1970

Beautiful, my delight,
Pass, as we pass the wave
Pass, as the mottled night
leaves what it cannot save,
scattering dark and bright.

Beautiful, pass and be
less than the guiltless shade
to which our vows were said;
Less than the sound of the oar
to which our vows were made.
Less than the sound of its blade
dipping the stream once more.

Schoonheid, mijn bron van vreugde,
glijd voorbij, zoals we de golf voorbijglijden,
glijd voorbij, zoals de lichtgekleurde nacht
achterlaat wat hij niet kan bewaren,
terwijl hij donker en licht verstrooit.

Schoonheid, glijd voorbij en wees
minder dan de schuldloze schaduw
waaraan onze beloften uitgesproken werden;
Minder dan het geluid van de roeispaan
waaraan onze beloften gemaakt werden, -
minder dan het geluid van zijn roeispaan
terwijl hij nog eenmaal het water ingaat.

vertaling: Hansa Krijgsman

Simon Wawer

Morgengesang

tekst: Johannes Zwick (1541) (fragmenten)

Du höchstes Licht, ewiger Schein,
du Gott und treuer Herre mein,
von Dir der Gnaden Glanz ausgaht
und leuchtet schön gleich früh und spat.
Das ist der Herre Jesus Christ,
der ja die göttlich Wahrheit ist.
Der mit seiner Lehr hell scheint und leucht,
bis er die Herzen zu ihm zeucht.
Er ist der ganzen Welte Licht,
dabei ein jeder klarlich sicht,
den hellen, schönen, lichten Tag,
an dem er selig werden mag.

Jij hoogste licht, jij eeuwige straal,
jij God en mijn trouwe heer,
van jou straalt de glans van de genade
en straalt prachtig, vroeg en laat.
Dat is de Heer Jezus Christus,
die de goddelijke waarheid is,
met zijn leer helder schijnt en straalt
tot hij de harten naar zich toe trekt.
Hij is het licht van de hele wereld
en iedereen ziet duidelijk
de heldere, mooie, heldere dag
waarop hij gelukkig kan zijn.

Arvo Pärt

Peace on you, Jerusalem

tekst: Psalm 122

I rejoiced that they said to me
'Let us go to the house of Yahweh'.
At last our feet are standing
at your gates, Jerusalem,
built as a city,
in one united whole,
there the tribes go up,
the tribes of Yahweh,
a sign for Israel to give thanks
to the name of Yahweh.
For there are set the thrones of judgement,
the thrones of the house of David.
Pray for the peace of Jerusalem,
prosperity for your homes!
Peace within your walls,
prosperity in your palaces.
For love of my brothers and my friends
I will say 'Peace upon you!'
For love of the house of Yahweh our God
I will pray for your well-being.

Hoe verblijd was ik toen zij mij zeiden:
'wij gaan op naar het huis van de Heer'.
Zo staan dan nu onze voeten
in úw poorten, Jeruzalem,
Jeruzalem, gij, gebouwd als een stad
tot hechte eenheid gevoegd.
Het is dáárheen dat opgaan de stammen,
de stammen van hem, van Jahwe:
voorschrift voor Israël dit, -
dat zij loven de naam van de Heer.
Dáár zijn ook de zetels gezet ten gerichte,
de zetels van Davids huis.
Vrede vraagt over Jeruzalem,
rust voor wie u beminnen;
er zij vrede binnen uw muur,
en in uw burchten zij rust.
Om mijn broeders en om wie mij na zijn,
laat mij spreken: 'vrede over u'.
Om het huis van de Heer onze God
wil ik vragen dat gij gezegend moogt zijn.

vertaling: Ida Gerhardt

Pauliina Isomäki

Missa Sanctae Catharinae

Kyrie

Kyrie eleison,
Christe eleison,
Kyrie eleison.

Gloria

Gloria in excelsis deo

Sanctus

Sanctus, sanctus, sanctus
Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt caeli et in terra gloria tua.
Osanna in excelsis.

Agnus dei

Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.
Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.
Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
dona nobis pacem.

Heer, ontferm U over ons,
Christus ontferm U over ons,
Heer, ontferm U over ons.

Ere zij God in den Hoge

Heilig, heilig, heilig!
Heer God Zebaoth!
Vol zijn de hemelen en de aarde van Uw glorie.
Hosanna in den hoge.

Lam Gods,
dat de zonden der wereld draagt,
erbarm U over ons.

Lam Gods,
dat de zonden der wereld draagt,
erbarm U over ons.

Lam Gods
dat de zonden der wereld draagt,
geef ons vrede.

Het **LUNA KAMERKOOR**, opgericht in 2012, is een projectkoor voor vergevorderde amateurzangers uit heel Nederland. De repertoirekeuze richt zich voornamelijk op muziek vanaf de negentiende eeuw.

De repetitieperiode voor een project is kort, niet meer dan 5 à 6 zaterdagen. Het streven is dat per jaar drie à vier projecten worden gerealiseerd en dat ieder project wordt afgesloten met drie concerten.

Tot nu toe zijn de volgende concerten gegeven:

- **Brahms: Ein deutsches Requiem** (2012 en 2015)
- **CHANTING**, met bekende werken van Engelse componisten (2013)
- **Poulenc: Stabat Mater** en **Fauré: Requiem** (2014)
- **Talbot: Path of miracles** (2015, Nederlandse première; 2017, 2019)
- **J.S. Bach: Jesu meine Freude** en **Martin: Messe pour double chœur a cappella** (2016)
- **Tallis: Spem in alium**, **Roth: Earthrise** (Nederlandse première), **Rheinberger: Cantus Missae** (2016)
- **MOTHER AND CHILD** (2017), met werken van Whitacre, Tavener, Lotti, Pärt, Boyd, Parsons en Elder
- **J.S. Bach: Hohe Messe** (2017)
- **Rolle: Matthäuspasion** (2017, Nederlandse première; 2018)
- **EEN MODERNE MIS** (2018), met werken van Tallis, Vasks en Ešenvalds
- **IN MEMORIAM** (2018), met werken van Pärt en Duruflé (o.m. het Requiem)
- **Rolle: Lukaspasion** (2019, Nederlandse première)
- **Rachmaninov: Vespers** (2019)
- **ARS MORIENDI** (2020), met werken van Schütz, J.S. Bach en Reger
- **WOMEN'S SIGNATURE** (2021), met werken van o.m. Gjeilo, Dubra, Ešenvalds, Miškinis, Wawer

In februari en september 2022 zijn - onder voorbehoud, vanwege Covid-19 - **TEACHER AND PUPIL** en een reprise van **Path of Miracles** van Joby Talbot gepland; zie voor de data de achterkant van het boekje.

VrouwVocaal

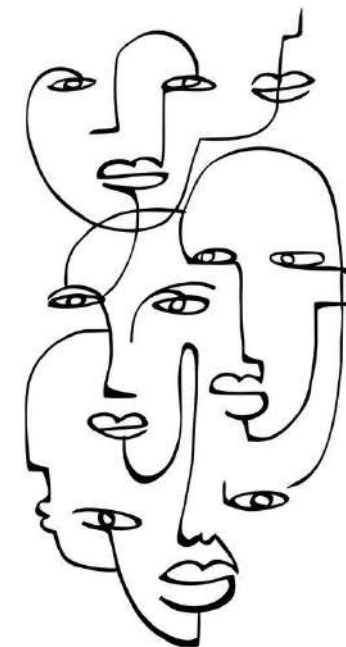
zoekt geoefende jonge stemmen voor nieuw projectkoor

Nieuwsgierig? Hier enkele tips van de sluier opgelicht:

- * bezetting van maximaal 16 vocalisten
- * bij voorkeur jonge stemmen - leeftijd tot ca. 40 jaar
- * op projectbasis
- * dinsdagavond van 19:30 – 22:00 uur
- * standplaats Nijmegen (voorlopig)
- * voornamelijk klassiek, met uitstapjes naar close harmony en jazz
- * start: 11 januari 2022

Uiteraard gaat het niet strikt om de leeftijd, het is slechts een indicatie. Met een stemtest beoordelen we je kunde.

Dus: voel je je geroepen? Meld je aan door je op te geven via info@vrouwvocaal.nl.

Project XXI

Het Luna Kamerkoor zingt op
11, 12 en 13 februari 2022

TEACHER AND PUPIL

11 februari 2022: Elst (Gld), Grote Kerk; 20:15 u.
12 februari 2022: Zwolle, Plantagekerk; 20:15 u.
13 februari 2022: Utrecht, Sint Willibrordkerk; 15:00 u.

Ralph Vaughan Williams: The turtle dove
Ralph Vaughan Williams: Silence and Music
Herbert Howells: Requiem
Frank Bridge: Autumn
Frank Bridge: Music, when soft voices die
Frank Bridge: The bee

Project XXII

Het Luna Kamerkoor zingt op
9, 10 en 11 september 2022

Joby Talbot Path of Miracles

9 september 2022: Den Haag, Grote Kerk; 20:15 u.
10 september 2022: Utrecht, Jacobikerk; 20:15 u.
11 september 2022: Nijmegen, Stevenskerk; 15.00 u.

Path of Miracles is een muzikale reis in vier delen langs de pelgrimsroute naar Santiago de Compostela. Een groot deel van de teksten is ontleend aan een twaalfde-eeuws handschrift, de Codex Calixtinus. Daarnaast zijn in het libretto liturgische teksten en teksten van de dichter Robert Dickinson opgenomen. Het werk is 17 stemmig a capella en krijgt een extra dimensie door medewerking van slagwerk (crotales, temple bells).

kaarten bestellen: www.lunakamerkoor.nl/kaarten-bestellen